

Memorandum of Understanding betreffende organisatie en werkzaamheden van Openjournals.nl en verantwoordelijkheden van belanghebbende partijen

November 2024

Achtergrond:

- Open Science is een beweging die streeft naar een open en transparante wijze van wetenschappelijk onderzoek bedrijven. Een belangrijk onderdeel van Open Science is de vrije toegankelijkheid van alle soorten wetenschappelijke informatie, zoals publicaties, data en software. De Nederlandse ambities op het gebied van Open Science zijn beschreven in “NPOS2030 Ambition Document and Rolling Agenda”.
- NWO heeft in mei 2020 een subsidie beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van een Nationaal Open Access platform tijdschriften. Dit project is belegd bij het Humanities Cluster van de KNAW (KNAW-HuC). Het platform is in januari 2021 gelanceerd als Openjournals.nl (<https://openjournals.nl>). De NWO subsidie dekte ongeveer 70% van de kosten, de overige 30% wordt gedekt door contributies van de tijdschriften en sponsoring van universiteiten.
- Openjournals.nl is een van de diamond open access publicatieplatforms waar in Nederland gebruik van kan worden gemaakt. Openjournals.nl bestaat uit een IT-infrastructuur en ondersteunend team (in dienst van KNAW-HuC) dat dienstverlening biedt aan onder andere zelfstandige tijdschriftredacties, universiteitsuitgeverijen, beroepsverenigingen en faculteiten, opdat deze organisaties een diamond open access, peer-reviewed wetenschappelijk tijdschrift kunnen publiceren.
- In 2022 heeft NWO een vervolgsubsidie beschikbaar gesteld, vanuit de stimuleringsmiddelen van OCW voor open science, voor de doorontwikkeling van het platform (Project Openjournals 2023-2027, zie <https://www.nwo.nl/projecten/36202003>), met als doel in 2027 ongeveer 80 tijdschriften beschikbaar te maken op het platform. Daarbij stelde NWO:
“De met deze brief toegekende subsidie is eenmalig. Wij gaan ervan uit dat gedurende het project onder de verantwoordelijkheid van de projectleider een duurzaam financieel model ontwikkeld wordt dat ertoe leidt dat de kosten voor het aanbieden van het platform www.openjournals.nl vanaf 2027 gedragen wordt door het veld.”

Clausule 1: Partijen

- De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, vertegenwoordigd door Geert de Snoo, Directeur Onderzoeksbeleid, hierna te noemen KNAW
- Het Humanities Cluster van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, vertegenwoordigd door Dirk van Miert, Directeur Huygens Instituut, hierna te noemen KNAW-HuC
- De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek, vertegenwoordigd door Arfan Ikram, Bestuurslid, hierna te noemen NWO
- De Vereniging Universiteiten van Nederland, vertegenwoordigd door Babs van den Bergh, Directeur UNL, hierna te noemen UNL
- Het samenwerkingsverband van de Universiteitsbibliotheken en de Koninklijke Bibliotheek in Nederland, vertegenwoordigd door Hilde van Wijngaarden, Voorzitter UKB, hierna te noemen UKB
- De Koninklijke Bibliotheek, vertegenwoordigd door Martijn Kleppe, Directeur Onderzoeken&Ontdekken, hierna te noemen KB
- Mogelijk treden in de toekomst nieuwe Partijen toe.

Clausule 2: Doel van dit MoU

- Dit MoU beschrijft de taken, organisatie, beleid, en financiële onderbouwing van Openjournals.nl. Openjournals.nl bevindt zich in de overgang van projectfase naar een duurzame organisatie. Dit MoU legt vast wat de rol van de ondertekende Partijen zijn, bij de organisatie, voorlopige governance en financiën van Openjournals.nl in 2023-2027 en de tijd daarna, om Openjournals.nl een breed gedragen dienst te maken.

Clausule 3: Taken van Openjournals.nl

- Openjournals.nl is een dienstverlenend platform dat tijdschriftredacties`en/of universiteitsuitgeverijen toegang geeft tot een publicatieplatform om zelf een tijdschrift online te publiceren volgens het diamond open access model.
- Openjournals.nl draagt zorg voor een werkende infrastructuur en ondersteunende dienstverlening, inclusief beheer, onderhoud, upgrades en ontwikkeling van de platform-software. Daarnaast zorgt Openjournals.nl voor training aan redacties in het gebruik van het platform en ondersteuning (helpdesk) bij het gebruik.
- Momenteel (maart 2024) maakt Openjournals.nl gebruik van de open source software "Open Journals System" van PKP (zie <https://pkp.sfu.ca/software/ojs/>). Deze software geeft redactie de mogelijkheid om (1) het peer-review proces van manuscripten uit te voeren en (2) geredigeerde en opgemaakte artikelen te publiceren op Openjournals.nl.
- Daarnaast zorgt Openjournals.nl voor archivering van artikelen, registratie van artikel DOI's en aanmelding van tijdschriften bij de Directory of Open Access Journals (<https://doaj.org>).
- Verder werkt Openjournals.nl samen met redacties om hun tijdschrift verder te professionaliseren, door te adviseren over het vergroten van zichtbaarheid, aantrekken van auteurs en lezers, samenwerkingen aangaan.

- De dienstverlening van Openjournals.nl aan tijdschriftredacties en/of hun uitgevers wordt beschreven in een overeenkomst die gesloten wordt bij het begin van de samenwerking.
- Tijdens het Openjournals project 2023-2027 wordt gestreefd naar uitbreiding van de dienstverlening aan deelnemende tijdschriften.

Clausule 4: Organisatie en beleid van Openjournals.nl

- De organisatie van het Openjournals project 2023-2027 bestaat uit een projectteam (uitvoering) en een stuurgroep (supervisie).
- Het penvoerderschap van het project Openjournals 2023-2027 is belegd bij KNAW-HuC. KNAW-HuC draagt zorg voor de indienstneming van Openjournals.nl teamleden en het ter beschikking stellen van alle nodige middelen die het Openjournals.nl team nodig heeft om de hier beschreven dienstverlening aan tijdschriftredacties en/of hun ondersteunende organisaties te leveren.
- Het beleid van Openjournals.nl wordt voorbereid door het projectteam en ter goedkeuring voorgelegd aan de stuurgroep. Het beleid is gericht op het mogelijk maken van publicatie van diamond open access wetenschappelijke tijdschriften, zonder winstoogmerk en onder leiding van de academische gemeenschap.
- Gedurende dit project (2023-2027) zal de organisatie omgevormd worden naar een permanente organisatie. In samenspraak met de Partijen zal daarbij een nieuwe governance structuur voor Openjournals.nl ontwikkeld worden en bepaald worden hoe het beleid van Openjournals.nl tot stand komt.
- Gestreefd wordt naar een governance waarbij de stem van de gebruikers van het Openjournals.nl platform (tijdschriftredacties en/of hun ondersteunende organisaties) en de Partijen geborgd zijn in de vertegenwoordiging. Op die manier zullen deze Partijen worden geconsulteerd bij het bepalen van beleid.

Clausule 5: Financiën

- De financiering van Openjournals 2023-2027 is beschreven in het projectvoorstel dat bij NWO is ingediend in november 2022:

	Aantal tijdschriften	Bijdrage tijdschriften	Bijdrage organisaties	Bijdrage NWO	Totale kosten
2023	40	€ 80.000	€ 10.000	€ 136.000	€ 226.000
2024	50	€ 100.000	€ 25.000	€ 118.000	€ 243.000
2025	60	€ 120.000	€ 40.000	€ 101.000	€ 261.000
2026	70	€ 140.000	€ 60.000	€ 83.000	€ 283.000
2027	80	€ 160.000	€ 75.000	€ 67.000	€ 302.000

- Volgens dit projectvoorstel wordt de financiering gedekt door de subsidie van NWO (vanuit de stimuleringsmiddelen van OCW voor Open Science), door een eigen bijdrage van €2.000 van

deelnemende tijdschriften en een financiële bijdrage van de Partijen, de landelijke organisaties die belang hebben bij de instandhouding van Openjournals.nl en die zich als consortium daaraan verbinden middels dit MoU. In de tweede helft van elk kalenderjaar zullen deze organisaties onderling afspreken hoe de gezamenlijke bijdrage voor het volgende jaar opgebracht gaat worden. Afhankelijk van de voortgang van dit project (en bijvoorbeeld het aantal deelnemende tijdschriften) kan de hoogte van die gecombineerde bijdrage anders zijn dan genoemd in bovenstaande tabel.

Clausule 6: Positie en aanvullende verantwoordelijkheden van de Partijen

- De Partijen onderschrijven het “NPOS2030 Ambition Document and Rolling Agenda” en het belang van open access publicaties zoals beschreven in dit document.
- De Partijen onderschrijven het belang van een nationale infrastructuur voor publicatie van wetenschappelijke tijdschriften, die voldoen aan de geldende kwaliteitsnormen en die een diamond open access publicatiemodel hanteren.
- De Partijen erkennen dat, gezien het nationale belang van dit platform en gezien het feit dat iedere partij een belangrijke rol speelt in creatie, gebruik, verspreiding en archivering van wetenschappelijke informatie, zij zich gezamenlijk zullen inzetten voor de verdere ontwikkeling en het voortbestaan van het Openjournals.nl platform .
- De Partijen verklaren dat zij als consortium verantwoordelijk zijn voor de organisatie en financiering van het Openjournals.nl platform, gedurende de looptijd van het “Vervolgproject Openjournals 2023-2027”. Daarbij zullen zij ook in onderling overleg afspraken maken over een duurzame wijze van financiering van het platform en de ondersteunende organisatie voor de periode na 2027 of eventueel een alternatieve mogelijkheid om de tijdschriften open access te hosten. Zij zullen daarbij tevens afspreken welke partijen met welke bijdrage deze duurzame wijze van financiering zal ondersteunen.
- Tijdens de looptijd van het huidige project zal worden uitgezocht hoe de verschillende diamond open access initiatieven in Nederland met elkaar kunnen worden verbonden. De mogelijkheden die dit biedt worden meegenomen in de overwegingen waar Openjournals.nl na 2027 het beste kan worden gepositioneerd.

Clausule 7: Duur

- Dit MoU treedt in werking na ondertekening door alle Partijen en blijft geldig tot beëindiging van het huidige “Vervolgproject Openjournals 2023-2027”.

Ondertekenaars:

Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Geert de Snoo

Datum: 22-11-2024

Handtekening:

Het Humanities Cluster van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Dirk van Miert

Datum: 11 november 2024

Handtekening:

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

Arfan Ikram

Datum: 22 november 2024

Handtekening:

De Vereniging Universiteiten van Nederland

Babs van den Bergh

Datum: 13 November 2024

Handtekening:

Het samenwerkingsverband van de Universiteitsbibliotheken en de Koninklijke Bibliotheek in Nederland

Hilde van Wijngaarden

Datum: 18 november 2024

Handtekening:

De Koninklijke Bibliotheek

Martijn Kleppe

Datum: 25 november 2024

Handtekening:

